

men een Ting er mig klar, nemlig at det, naar Staten for sin Skyld ønsker et Forhold afløst eller forandret, ogsaa er naturligt, at den bærer de deraf flydende Ulemper og de Omkostninger, som ere forbundne dermed ud over, hvad der hidtil har været paaregnet ved den Lov, der indrettede Forholdet. Naar der f. Ex. i Lovforslagets § 1 fordrer, at Communerne for at frigjøre sig fra at levere en Hest skulle betale 275 Rd., staaer dette for mig som en fuldkommen ubillig Forbring, idet jeg ikke troer, at der i Henhold til den Taxationsmaade, som udtryffeligt er fastsat i Loven af 16de Marts 1851, nogenstinde burde kunne forlanges mere end 135 Rd. Vil Regjeringen lade Forholdet vedblive, bliver det en anden Sag; men i denne Henseende maa jeg bemærke, at jo længere Forholdet varer, desto mere forspinder det Tab, naar man beregner Godtgjærelserne med Renter og Renters Renter, som man ved den første Fornælse af Hestene led, og som jeg, saavidt jeg husker, i en Afhandling om denne Sag har seet anslaaet til 28 Rd. Jeg skal nu ikke her videre gaae ind paa dette hele Regnestykke; det lader sig meget bedre anfille i et Udvalg, men derimod skal jeg bemærke, at naar man vil til at afveie Fordelene ved denne Forandring paa den ene Side for dem, som hidtil have maattet holde Hestene, og paa den anden Side for Staten, maa det dog ogsaa billigtvis bringes i Anslag, at Staten efter de nye Conditioner, man vil opstille, venter at kunne faae Hestene til at vare et Aar længere. Det en Fordeel for Statskassen, og den burde dog altsaa ogsaa komme i Betragtning, naar man vil have nogen Godtgjærelse fra dem, der hidtil have haft dette Hestehold for Statens Regning; thi det er aldeles vist, at denne baade har givet Penge til dermed at fornø Hestene og tillige til derfor at fodre dem, ved Siden af den Erstatning, som Vedkommende havde i den Brug, de kunde gjøre af Hestene. Jeg antager, at det efterhaanden vil komme til at vise sig, at de Mænd her i Thinget have haft Ret, som have paastaet, at der ikke her var nogen virkelig Hartkornshyrde forhaanden, der burde afløses ved et nyt Hartkornspaalæg. Vi have dog vistnok Alle i det Hele taget været enige om, at Hartkornsnormen for Tiden er

høist uheldig, og naar det er saa heldigt, at man ved en Anerkjendelse i en ny Lov, Loven fra ifjor, er kommen bort fra et Hensyn til Hartkornet netop med Hensyn til det Forhold, vi her have for, kan det virkelig ikke være nok, at den ærede Finantsminister søger at færtolke denne Lov paa en for ham særegen Maade, som skulde begrunde det Berettigede i, at man har forlangt de 24 β pr. Td. Hartkorn. Der staaer udtryffeligt i § 18 i Loven af 6te Juli 1867 om Landcommunerne's Skatte: „De Beløb i Penge og Korn m. m., som i det kommende Aar behøves ikke blot til Communens Fattig- og Skolevæsen, men til alle andre Indretninger, hvis Fornødenheder tilveiebringes ved Rigning paa Communerne eller enkelte Dele af disse, saasom i Veindgister, Udgifter til Sandflugtsvæsenet, Districtshestehold m. m., lignes af Sogneraadet under Eet paa hele Communen deels paa Hartkorn, deels paa Formue og Leilighed.“ Jeg vil nu spørge, hvad der skulde bevæge os til at fravige en saadan nylig vedtagen Lov med Hensyn til Fordelingen af denne Byrde, som her udtryffeligt er lagt paa Formue og Leilighed saavel som paa Hartkornet? Det vilde efter min Mening være en Underkjendelse af den Betragtningssmaade, som ifjor gjorde sig gjældende under den nævnte Lovs Behandling, og det synes mig ikke, at der foreligger Noget, som kunde bringe os dertil. Jeg vil desuden tilføie, at det dog, efterat man har fordeelt denne Byrde paa Formue og Leilighed og paa Hartkorn, er gaabentbart, at Byrden for en stor Deel, ja jeg kan næsten sige ganske, er fordeelt paa samtlige Borgere, og naar man nu ikke længere vil have denne Udredningsmaade, fordi Staten finder det rigtigt at forlade denne Hestholdsmaade og at gaae over til en anden, som convenerer Staten bedre, hvad er da naturliggere, end at man lader samtlige Statsborgere bære denne Byrde, at man fordeles den paa Alle, hvilket med andre Ord vil sige, at man lader Statskassen, der jo har sine Indtægter fra samtlige Statsborgere paa forskjellige Maade, deels directe og deels indirecete, afholde de deraf flydende Udgifter. Det forekommer mig, at det ærede Medlem for Dønsø Amt's 5te Valgfreds (H. M. Petersen)